

APEL PUBLIC

la discurs parlamentar responsabil și lipsit de discriminare

31 iulie 2026

Organizațiile societății civile semnatare condamnă declarațiile transfobe, sexiste și discriminatorii exprimate de la tribuna Parlamentului Republicii Moldova în cadrul examinării [proiectului de lege privind consolidarea cadrului național în domeniul egalității și combaterii discriminării](#).

Dezbaterea unui proiect de lege, inclusiv contestarea oportunității introducerii unor criterii precum „expresie de gen” sau „caracteristici sexuale”, este legitimă într-o societate democratică. Deputații au dreptul să formuleze critici, să propună amendamente și să voteze potrivit propriilor convingeri politice. Acest drept trebuie însă exercitat prin argumente juridice cu respectarea principiului nediscriminării.

Libertatea de exprimare și pluralismul politic nu pot fi invocate pentru a legitima mesaje care stigmatizează persoane, perpetuează prejudecăți și prezintă anumite grupuri sociale drept o amenințare pentru copii, femei, familie, moralitate sau societate. Asocierea persoanelor LGBTQI+ și a protecției lor juridice cu „satanismul”, cu „degradarea morală” ori cu pericole imaginare pentru societate nu contribuie la examinarea obiectivă a proiectului. O asemenea retorică încurajează utilizarea prejudecăților și stereotipurilor, alimentează și exploatează frici sociale și crește nivelul de intoleranță față de grupuri sociale și deturnează dezbaterile de la conținutul și efectele reale ale normelor propuse.

Nivelul de gravitate al acestor mesaje crește, în special, atunci când sunt transmise de către reprezentanți aleși. Tribuna Parlamentului le conferă autoritate, vizibilitate și o capacitate sporită de influențare a opiniei publice. Deputații nu au doar obligația de a respecta ordinea juridică, ci și responsabilitatea de a nu legitima prejudecățile și de a nu transforma grupurile sociale în ținte ale manipulărilor politice. Acest tip de retorică, utilizată de lideri politici normalizează intoleranța, consolidează stereotipurile și poate crea un mediu favorabil hărțuirii, excluderii, discriminării și violenței. Efectele sale nu rămân în sala Parlamentului, ci se răsfrâng asupra persoanelor care se confruntă deja cu vulnerabilitate, marginalizare și acces limitat la protecție efectivă.

Aprecieri intervenția vicepreședintei Parlamentului și aplicarea regulilor privind ordinea ședinței și durata luărilor de cuvânt, care au împiedicat continuarea și amplificarea unor mesaje stigmatizante.

Solicităm conducerii Parlamentului să aplice în mod consecvent și imparțial măsurile prevăzute de Regulamentul Parlamentului pentru menținerea ordinii și a unui limbaj compatibil cu demnitatea funcției parlamentare.

Solicităm Inspectoratului General al Poliției

Să analizeze și să evalueze mesajele transmise în cadrul ședinței Parlamentului prin prisma prevederilor legislației privind formele de exprimare motivate de prejudecată.

Orice apreciere juridică trebuie să se întemeieze pe conținutul exact al declarațiilor, contextul în care acestea au fost formulate, poziția autorilor, intenția, audiența, forma și intensitatea mesajului, precum și probabilitatea producerii unor consecințe prejudiciabile.

Îndemnăm fracțiunile parlamentare să se disocieze public de retorica homofobă, sexistă și discriminatorie și să adopte reguli interne de conduită aplicabile propriilor membri. Apartenența politică nu poate justifica tolerarea unor mesaje care afectează demnitatea și siguranța persoanelor aparținând grupurilor sociale.

Îndemnăm mass-media să relateze responsabil despre aceste incidente, să contextualizeze juridic și social declarațiile și să evite reproducerea necritică, senzaționalizarea sau amplificarea mesajelor discriminatorii.

Parcursul european al Republicii Moldova presupune respectarea efectivă a demnității fiecărei persoane, protejarea grupurilor vulnerabile și asumarea egalității și nediscriminării ca valori democratice fundamentale. Parlamentul trebuie să fie primul spațiu în care aceste principii sunt respectate, nu locul din care prejudecățile sunt validate și răspândite.

Organizațiile semnatare:

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)
GENDERDOC-M
Asociația Presei Independente (API)
Coaliția Națională „Viața Fără Violență”
Asociația „Promo-LEX”
Grupul de Inițiative Feministe din Moldova
A.O. „Femei pentru Femei”
A.O. RCTV Memoria
Centrul de Politici și Reforme (CPR)
Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)
Institutul pentru Democrație și Dezvoltare
Platforma pentru Egalitatea de Gen
Asociația Femeia pentru Societatea Contemporană, Moldova
Asociația Femeilor de Carieră Juridică, Moldova
Fundația „Est-Europeană”
A.O. Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI
A.O. Consiliul Național al Tineretului din Moldova
Elena Rațoi
Andrei Brighidin

Lista rămâne deschisă.